

รูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

A Model for Promoting the Bilateral Network of Sukhothai Vocational College

ศุภกานต์ ดิดขำ¹ ชาวฤทธิ์ จันจัน² หยกแก้ว กมลวรเดช³
Supakan Didkum, Chaowarit Chancheen, Yokkaew Kamolvoradej

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี สร้างรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี และเพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย การวิจัยนี้เป็นการใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 66 คน นักศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2564 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 22 คน สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ และซัพพลายเชน จำนวน 60 คน ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 17 คน และสถานประกอบการที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งหมด 175 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดผลประเมินผล และ 2. รูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย มี 5 องค์ประกอบ คือ ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล 3. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ (Keywords) : รูปแบบ; การส่งเสริมเครือข่าย; เครือข่ายระบบทวิภาคี

Received: 2022-10-17 Revised: 2022-11-01 Accepted: 2022-11-02

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Education Administration Uttaradit Rajabhat University. E-mail: Supakan8299@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Faculty Education Uttaradit Rajabhat University. E-mail: CHAOWARIT.CHA@live.ur.ac.th

³ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ Faculty Education Uttaradit Rajabhat University. E-mail: YOKKAEW.KAM@live.ur.ac.th

Abstracts

This study aimed to study the problems of promoting bilateral networks; to establish the bilateral networks; and to evaluate the appropriateness of the bilateral network of Sukhothai Vocational College. A mixed research method was used this study. Population consisted of 5 school administrators, 66 teachers and educational staff, as well as 60 students in the high vocational certificate program (business administration) from the marketing department. at the 2021 academic year at Sukhothai Vocational College Also, there were 60 people from the programs (industrial, tourism, and hotel) from the logistics and supply chains in management department, and 5 entrepreneurs with MOUs in the bilateral studies with Sukhothai Vocational College, totally 175 people and 18 experts. The questionnaire was used for data collection; the content analysis for qualitative descriptions.

The research findings showed the following. 1.The problem of promoting the bilateral vocational network at Sukhothai Vocational College was generally at the high level. With consideration of each aspect, the first rank was personnel, followed by teaching and management. The last rank was evaluation. 2.The model for promoting the bilateral network of Sukhothai Vocational College consisted of five components: personnel, management, curricula, instructions, and assessments 3.Evaluation results on the suitability of the model was generally at the highest level.

Keywords: model; network promotion; bilateral system network.

บทนำ (Introduction)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นิยามความหมายของการศึกษาว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการศึกษาตลอดชีวิตเป็นการศึกษาที่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ และตลอดระยะเวลา เป็นการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลประเมินผล โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละกลุ่ม จึงทำให้รัฐบาลปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอาชีวศึกษา โดยนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้ประกาศคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษาและแก้ไขปัญหาภาพลักษณ์ของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยกำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาใน 5 เรื่องคือ 1) การสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการและเพิ่มบทบาทของสถานประกอบการในการเสนอแนะเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน 3) การแก้ไขปัญหาทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาให้เจ้าหน้าที่รัฐและผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญา 4) การ

ส่งเสริมอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะด้าน โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ และ 5) การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่มาตรฐานสากล นโยบายและคำสั่งดังกล่าวเกื้อกูลต่อการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพและภาพลักษณ์ของการอาชีวศึกษา (สถานิติบัญญัติแห่งชาติ, 2559: 1)

แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579 ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาขึ้นมาที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2580) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) มีสาระสำคัญ ประกอบด้วยแนวคิดการจัดการอาชีวศึกษา ค่านิยมอาชีวศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ ตัวชี้วัด และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาสู่การปฏิบัติ(สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560: 1)

ปัจจุบันนี้จะพบว่าการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการศึกษาที่ยังคงมีข้อจำกัดอีกหลายประการ เช่น ปัญหาจากเครือข่ายของผู้ประกอบการ งบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีไม่เพียงพอ สถานที่ตั้งของสถานศึกษาห่างไกลจากสถานประกอบการ พฤติกรรมของนักศึกษาที่มีต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบงานได้อย่างเต็มที่ และทัศนคติของผู้ปกครองที่เชื่อว่านักศึกษาที่เรียนระบบทวิภาคีนั้นเป็นกลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ในฐานะที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้พบปัญหาระบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี คือ งบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี การฝึกอาชีพในสถานประกอบการไม่ตรงกับสาขาวิชาของผู้เรียน สถานประกอบการไม่มีความพร้อมในการสอนนักศึกษา เนื่องจากเป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก ขาดครูฝึก ไม่มีการประสานงานระหว่างครูนิเทศ และครูฝึกสถานประกอบการไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้สิทธิลดหย่อนภาษี สถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่ห่างไกลจากสถานประกอบการส่งผลให้ผู้เรียนต้องไปฝึกอาชีพนอกพื้นที่ พฤติกรรมของนักศึกษา และความทัศนคติของผู้ปกครอง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัยให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) มีรายละเอียดของการดำเนินการ ดังนี้

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ศึกษา ได้แก่ ข้อมูลแนวคิดการส่งเสริมเครือข่าย แนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี องค์ประกอบในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1.2 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษากับประชากร จำนวนทั้งสิ้น 175 คน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในการแจกแบบสอบถาม

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 66 คน นักศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ปีการศึกษา 2564 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด จำนวน 22 คน สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน จำนวน 60 คน ประเภทวิชาอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม จำนวน 17 คน และสถานประกอบการที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งหมด 175 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ บุคลากรศูนย์อาชีวศึกษา ทวิภาคี ภาคเหนือ 2 จำนวน 2 คน ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 2 คน และตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวน 2 คน หัวหน้าสาขาวิชาที่เปิดสอนระบบทวิภาคี จำนวน 2 คน ครูนิเทศจำนวน 3 คน ครูฝึก จำนวน 2 คน นักศึกษาจำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 18 คน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในการแจกแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 66 คน สถานประกอบการที่ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งหมด 76 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยนี้ ได้ทำการวิจัยตั้งแต่ สิงหาคม 2564 - สิงหาคม 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สภาพปัญหาของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี โดยนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อและทำการสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อกำหนดนัดหมายวันเวลาในการสัมภาษณ์

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการตรวจสอบรูปแบบ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบรูปแบบตามมาตรฐานความถูกต้องครอบคลุม พร้อมแสดงความคิดเห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี นั้นมีความ “เหมาะสม” “ไม่เหมาะสม”

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจสอบรูปแบบ ดำเนินการโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบที่ได้สร้างขึ้น

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดผลประเมินผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

1. ด้านบุคลากร พบว่า การจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมโดยยึดนโยบายของหน่วยงาน

2. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า การบริหารจัดการ การวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการกำหนดและวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม กำหนดกรอบบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา และสถานประกอบการที่ชัดเจนพัฒนาการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม ร่วมกันระหว่าง สถานศึกษาและสถานประกอบการ

3. ด้านหลักสูตร พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมตามรูปแบบการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดการฝึกอาชีพ และการวัดผลและการประเมินผล และกระบวนการที่ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนและแผนการฝึกอาชีพโดยสองฝ่าย (สถานศึกษาและสถานประกอบการ) กระทำร่วมกัน โดยต้องเป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร และหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ดำเนินงานเริ่มตั้งแต่แต่งตั้งคณะกรรมการในการทำงาน วิเคราะห์ กำหนดจุดประสงค์ จัดทำเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ โดยหลักสูตรที่จะนำมาใช้ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาก่อน

4. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า เป็นการกำหนดรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการฝึกในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยประสานงานร่วมกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อพิจารณากำหนดภาคเรียนที่จัดฝึกอาชีพ รวมทั้งกำหนดรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ตรงกับลักษณะงานของสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่นำไปร่วมฝึกอาชีพในภาคเรียนนั้นๆ

5. ด้านการวัดผลประเมินผล จากผลการสัมภาษณ์ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า กระบวนการในการวัดประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายโดยครูผู้สอนและครูฝึกในสถานประกอบการ ทำการประเมินซึ่งประกอบด้วยการประเมินผลรายวิชา และการประเมินมาตรฐานฝีมือ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัย เรื่องรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคีของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากสภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดผลประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัย ญัฐวิทย์ มุงเมือง และบุญสม สราเอกศิริ(2560) ได้ศึกษาสภาพความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยการอาชีพในภาคเหนือตอนบน พบว่า ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวางแผนการพัฒนา การตัดสินใจพัฒนาและแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการติดตามและประเมินผล มีความสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายองค์ประกอบ พบว่า สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ด้านการตัดสินใจพัฒนา แก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านบุคลากร โดยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า อันดับหนึ่ง คือมีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ รองลงมาคือจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และควบคุม ให้มีการดำเนินการตามที่

กำหนด มีการวางแผนการจัดการบุคลากรของอาชีวศึกษา ระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการ มีการมอบหมายงานให้แก่บุคลากร ที่รับผิดชอบงาน ด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวางแผนต่อบุคคลทั่วไปอย่างเหมาะสม กับตำแหน่งหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย จัดประชุมชี้แจงให้กับบุคลากรเพื่อทราบเป้าหมาย การดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อันดับสุดท้ายคือมีการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และบุคลากร ในการประกันคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชต์ ไตรมาลัย(2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0 การเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานเป็นทีมของผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรของสถาบัน เพราะต้องมีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ และควบคุม ให้มีการดำเนินการตามที่กำหนด และต้องมีการวางแผนการจัดการและพัฒนาบุคลากรของอาชีวศึกษา ระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการ

1.2 ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า อันดับหนึ่งคือสถานศึกษามีการประสานงานกับสถานประกอบการ รองลงมาคือเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ และวางแผนการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีระบบการติดต่อสื่อสารของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาและสถานประกอบการ และอันดับสุดท้ายคือสถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา มารแพ้ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาวิธีการดำเนินงานประกอบไปด้วยรูปแบบการวางแผนความร่วมมือ รูปแบบการวางแผนการจัดหลักสูตร รูปแบบการวางแผนการจัดการเรียนการสอน/ฝึกอาชีพ รูปแบบการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียน เพราะสถานศึกษาควรมีการประสานงานกับสถานประกอบการในระดับจังหวัดและระดับประเทศสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ และวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารของผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานศึกษา และสถานประกอบการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

1.3 ด้านหลักสูตรโดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า อันดับหนึ่งคือ มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รองลงมาคือ สถานศึกษากับสถานประกอบการร่วมกันจัดแผนการ เรียนตลอดหลักสูตร ความชัดเจนเหมาะสมของหลักสูตร ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการพัฒนาความรู้ ทักษะด้านการพัฒนาหลักสูตร ให้กับครูผู้สอน และครูฝึกในสถานประกอบการ และอันดับสุดท้ายคือ เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้า ก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ มีสุข(2560) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยปัจจัยการจัดการเรียนการสอนการจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล ทางการศึกษา เพราะสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สถานศึกษากับสถานประกอบการร่วมกันจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร มีความชัดเจน เหมาะสม ของหลักสูตร ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า อันดับหนึ่งคือมีการพัฒนา ทักษะการสอน การใช้จิตวิทยาการศึกษา ให้กับครูผู้สอน และครูฝึกในสถานประกอบการ รองลงมาคือสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน และอันดับสุดท้ายคือ มีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย ประกอบการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ สวัสดิ์ และชัยยุทธ ศิริสุทธิ์ (2564) ได้ศึกษากลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ปฏิบัติในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการนิเทศ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพราะสถานศึกษามีการพัฒนา ทักษะการสอน การใช้จิตวิทยาการศึกษา ให้กับครูผู้สอน และครูฝึกในสถานประกอบการ โดยสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียน มีการชี้แจงรายละเอียดของแผนการสอนของรายวิชาก่อนสอนทุกรายวิชา

1.5 ด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า อันดับหนึ่งคือสถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมกัน ประชุม สัมมนา เพื่อปรับปรุงเกณฑ์การวัดผลประเมินผล รองลงมาคือมีการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม การวัดผลและการประเมินผล สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน วัดผล ประเมินผล รายวิชาภาคปฏิบัติ แจ้งผลการเรียนให้นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ ทราบทุกครั้งที่มีการ ประเมิน และอันดับสุดท้ายคือมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผล การฝึกวิชาชีพใน สถานประกอบการ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยปัจจัยการจัดการเรียนการสอนการจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล เพราะสถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมกัน ประชุม สัมมนา เพื่อปรับปรุงเกณฑ์การวัดผลประเมินผล มีการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม การวัดผลและ การประเมินผล สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน วัดผล ประเมินผล รายวิชาภาคปฏิบัติ

2. ผลจากการวิเคราะห์การสร้างรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

2.1 ด้านบุคลากรมีการมอบหมายงานให้แก่บุคลากร ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนางานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ๆ จัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานด้านต่างๆและควบคุมให้มีการดำเนินการตามที่กำหนดมีสมุดบันทึกการนิเทศ นักเรียนนักศึกษา ที่สถานประกอบการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลงานจัดให้มีการประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทิชา มารแพ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาความสำเร็จของรูปแบบประกอบด้วย นโยบาย ผู้เรียน ครูและบุคลากร สถานศึกษา สถานประกอบการ ผู้ปกครอง ผลการประเมินรูปแบบเชิงคุณลักษณะตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน มีความเห็นว่างถูกต้องตามมาตรฐานความถูกต้องครอบคลุมทุกองค์ประกอบ ส่วนการประเมินในภาพรวมด้านความเหมาะสมความเป็นไปได้ การนำไปใช้ประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะการมอบหมายงานให้แก่บุคลากร ที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนางานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านบุคลากรมากขึ้น

2.2 ด้านการบริหารจัดการ ต้องมีการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการกำหนด และวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกันในหลายภาคส่วน กำหนดเกณฑ์การวัดผล ประเมินผลการฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญลือ ทองเกตุน้อย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีวัตถุประสงค์ ศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 พบว่า การวัดผลประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นกระบวนการสำคัญที่สถานศึกษาใช้ในการควบคุมคุณภาพโดยใช้เทคนิควิธีการ ที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการติดตาม เช่นการตรวจเยี่ยมและการ สังเกตการณ์ในชั้น เรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้การบันทึก รายงานหลังการสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการ ประเมินผลการฝึกอาชีพ เพราะการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระยะยาวร่วมกับสถานประกอบการกำหนด และวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจนจะทำให้ด้านการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านหลักสูตร การจัดหลักสูตรตามมาตรฐานวิชาชีพและตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน คือ กำหนดจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมกำหนดจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาชีพเฉพาะได้อย่างเหมาะสมกำหนดจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรีได้อย่างเหมาะสม สถานประกอบการฝึกวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษาได้ตรงตามสมรรถนะรายวิชา และมาตรฐานวิชาชีพนักเรียน นักศึกษา ได้รับประสบการณ์ ด้านทักษะ ความรู้ และทัศนคติ จากการฝึกวิชาชีพ ตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุระชัย ลาพิมพ์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ ของวิทยาลัยสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าคุณภาพการบริหารจัดการมีผลการประเมินความเหมาะสมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมาใช้ในการประชาสัมพันธ์การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และงบประมาณ พัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบสำรองข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดประชุม คณะกรรมการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงาน พัฒนาระบบการจัดการ หลักสูตร การวัดผลและประเมินผล และการบริหารจัดการ ด้านการศึกษาความรู้ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับ รายวิชาที่เรียน เพราะต้องมีการจัดทำหลักสูตรให้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพและตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดแผนการเรียน ตลอดหลักสูตร มีการจัดประชุมสัมมนาทุกสิ้นภาคเรียนเพื่อการวางแผนพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบ รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีการพัฒนาความรู้ทักษะด้านการพัฒนาหลักสูตรให้กับครูผู้สอน และครูฝึก มีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยประกอบการเรียนการสอนของรายวิชาต่าง ๆ มีการ จัดทำแผนการสอนของครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศานติกรดี วงศ์เขียว และอนุชา กอนพวง (2561) ได้ศึกษา รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย เครือข่ายภายในและเครือข่ายภายนอก 2) กระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การส่งเสริม

สนับสนุน การประสานงาน การควบคุม และการรายงานผล 3) ผลผลิต ประกอบด้วย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้าน การเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม และ มาตรฐานด้านการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ และ 4) เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย เงื่อนไขภายในและเงื่อนไขภายนอกส่วนที่สาม แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่สี่ เงื่อนไขความสำเร็จ เพราะสถานศึกษาและสถานประกอบการควรมี การร่วมกันจัดแผนการเรียนตลอดหลักสูตร มีการจัดประชุมสัมมนาทุกสิ้นภาคเรียนเพื่อการวางแผนพัฒนาการ จัดการอาชีวศึกษาระบบรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีการพัฒนาความรู้ทักษะด้านการพัฒนา หลักสูตรให้กับครูผู้สอนและครูฝึก

2.5 ด้านการวัดผลประเมินผล ประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงเกณฑ์การวัดผลประเมินผลมีการใช้ เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยประกอบการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ กำหนดรูปแบบการฝึกวิชาชีพ ในแต่ละสาขาวิชาที่ชัดเจนมีการประเมินผลระหว่างเรียนอย่างสม่ำเสมอมีระบบการติดต่อสื่อสารของผู้มีหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาและสถานประกอบการมีการกำหนดและ วางแผนนโยบายการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมศักดิ์ มีสุข (2560) ได้ศึกษา รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยปัจจัยการจัดการเรียน การสอนการจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษา และการวัดและ ประเมินผล ทางการศึกษา เพราะสถานศึกษาควรมีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงเกณฑ์การวัดผล ประเมินผลมีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยประกอบการเรียนการสอนของรายวิชาต่างๆ กำหนด รูปแบบการฝึกวิชาชีพ ในแต่ละสาขาวิชาที่ชัดเจน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการส่งเสริมเครือข่าย ระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย มีความเหมาะสมที่จะนำไปเป็นแนวทางการส่งเสริม เครือข่ายระบบทวิภาคี สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา รวมชมรัตน์ (2558) เรื่อง รูปแบบการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่าการประเมินรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยวิธีพิจารณาในรูปแบบการวิจัยเชิงอนาคตเทคนิคชาติพรรณวรรณ พบว่า ทุกองค์ประกอบ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม และการนำไปใช้ประโยชน์ เพราะรูปแบบการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

งานวิจัยนี้ พบว่า สภาพปัญหาการส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี และความเหมาะสมของรูปแบบ การส่งเสริมเครือข่ายระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านการบริหารจัดการ 3) ด้านหลักสูตร 4) ด้านการจัดการเรียนการสอน 5) ด้าน การวัดผลประเมินผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ควรนำองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้ง 5 องค์ประกอบ ไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา และสถานประกอบการเพื่อจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

1.2 ผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบควรนำองค์ประกอบเกี่ยวกับ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี นำไปประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- จินตนา รวมชมรัตน์. (2558). รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ณัฐวิทย์ มุงเมือง และบุญสม สราเอกศิริ. (2560). ความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยการอาชีพในภาคเหนือตอนบน. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- นันทิชา มารแพ. (2561). การนำเสนอรูปแบบการวางแผนการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญลือ ทองเหตุแก้ว. (2559). การบริหารการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. การพัฒนาหลักสูตร พัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 6 สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- รัชต์ ไตรมาลัย. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อความเป็นเลิศของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประเทศไทย 4.0. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศานติกรศรี วงศ์เขียว และอนุชา กอนพวง. (2561). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.

- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (2559). รายงานการพิจารณา เรื่อง แนวทางในการจัดการศึกษา อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ: สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- สุระชัย ลาพิมพ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีสู่ความเป็นเลิศ. ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ สวัสดิ์ และชัยยุทธ ศิริสุทธิ์. (2564). กลยุทธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษา อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- อุดมศักดิ์ มีสุข.(2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ใน สถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง.ปริญญาเอก สาขาวิชาอาชีวศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.